

Metodické usmernenie Úseku bankového dohľadu Národnej banky Slovenska č. 4/2003

k ustanoveniu § 40 ods. 3, 4 zákona č . 483/2001 Z. z. o bankách

v znení neskorších predpisov

Bankový dohľad je zainteresovaný na udržiavaní stability bankového systému a podporovaní bezpečnosti a zdravia jednotlivých bánk za účelom ochrany záujmov vkladateľov. V súčasnej etape internacionalizácie a zvyšovania komplexnosti bankových činností bankový dohľad okrem iného posilňuje spoluprácu s externými audítormi. V záujme transparentnosti spolupráce s externými audítormi vydáva aj toto metodické usmernenie.

1. Národná banka Slovenska po doručení oznámenia audítora, ktorého schválila dozorná rada banky je v zmysle § 40 ods. 3 zákona č . 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov oprávnená tohto odmietnuť. Z toho dôvodu posudzuje, či existujú dôvody podľa § 40 ods. 4 zákona č . 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov alebo iné dôvody pre odmietnutie audítora.
2. a) Audítorskou spoločnosťou sa rozumie právnická osoba zriadená v zmysle § 2 ods. 5 zákona č. 466/2002 o audítoroch a Slovenskej komore audítorov.
b) Audítorm sa rozumie fyzická osoba v zmysle § 2 ods. 4 zákona č. 466/2002 o audítoroch a Slovenskej komore audítorov.
c) Zodpovedným audítorm, zodpovedným partnerom alebo zodpovedným zamestnancom audítorskej spoločnosti sa rozumie audítorm, partner alebo zamestnanec audítorskej spoločnosti, ktorý sa podieľal, podieľa alebo bude podieľať na poskytovaní audítorských služieb v banke, ktorá doručila oznámenie o výbere audítora.
3. Dôvodom pre odmietnutie audítorskej spoločnosti a audítora sú najmä:
 - a. skutočnosti v zmysle § 40 ods. 4 zákona č . 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov.
 - b. existencia prekážok pre poskytovanie audítorských služieb v zmysle § 19 zákona č. 466/2002 o audítoroch a Slovenskej komore audítorov,
 - c. nedostatky v dodržiavaní právnych predpisov a požiadaviek vyplývajúcich z opatrení Národnej banky Slovenska,
 - d. existencia významných rozdielov medzi názorom audítorskej spoločnosti v správach audítora a názorom Národnej banky Slovenska v súvislosti s hodnotením adekvátnosti, účinnosti a efektívnosti systému vnútornej kontroly banky vrátane systému riadenia rizík v predchádzajúcom období,
 - e. existencia významných rozdielov medzi názorom audítorskej spoločnosti a názorom Národnej banky Slovenska v súvislosti so systémom vykazovania hlásení požadovaných Národnou bankou Slovenska v zmysle § 42 ods. 2 zákona č . 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov,
 - f. konflikt záujmov audítorskej spoločnosti a audítora a iné riziká, ktoré by mohli obmedziť ich nezávislosť,
 - g. obmedzenia predpokladov pre poskytovanie audítorských služieb v zmysle § 3 zákona č. 466/2002 o audítoroch a Slovenskej komore audítorov a iné zistenia Národnej banky Slovenska v súvislosti obmedzeniami spôsobilosti audítorskej spoločnosti a audítora pre poskytovanie audítorských služieb alebo stratou dôveryhodnosti audítorskej spoločnosti a audítora.
4. Dôvodom pre odmietnutie audítorskej spoločnosti a audítora môže byť taktiež existencia významných rozdielov medzi názorom audítorskej spoločnosti a názorom Národnej banky Slovenska v súvislosti s inou bankou ako tou, ktorá oznámila výber audítorskej spoločnosti a audítora.
5. V prípade, že Národná banka Slovenska zistí v banke závažné nedostatky v dodržiavaní právnych predpisov, opatrení Národnej banky Slovenska, v systémoch vnútornej kontroly a riadenia rizík, posudzuje, či audítorská spoločnosť a audítorm na tieto nedostatky upozornil riadne a včas vo svojich správach, prípadne iným spôsobom.
6. Pri posudzovaní predpokladov a spôsobilosti audítorskej spoločnosti a audítora pre poskytovanie audítorských služieb Národná banka Slovenska posudzuje najmä:

- a. metodologický prístup, metódy a postupy používané audítorskou spoločnosťou a audítorom pri výkone auditu so zameraním hlavne na metodiku posudzovania spôsobu riadenia a jeho vplyvu na kontrolné systémy banky, ekonomické podmienky, charakter bankových činností a finančnú stabilitu banky; kvalitu a úplnosť používaných princípov a postupov aplikovaných audítorskou spoločnosťou a audítorom pri posudzovaní stavu banky,
 - b. skutočnosť, či audítorská spoločnosť má vypracované a dodržiava postupy pre zabezpečenie nezávislosti, objektivity a profesionálnej integrity pri výkone auditu s ohľadom na veľkosť a organizačnú štruktúru banky vrátane osôb s osobitným vzťahom s cieľom zamedzenia riziku konfliktu záujmov nielen v súvislosti so vzťahmi s bankou, ale aj inými priamymi a nepriamymi vzťahmi s osobami spadajúcimi do prostredia výkonu auditu,
 - c. skúsenosti, vzdelanie a znalosti zodpovedných audítorov, zodpovedných partnerov a zodpovedných zamestnancov audítorskej spoločnosti najmä v oblasti bankových činností a finančných rizík,
 - d. skúsenosti zodpovedných audítorov, zodpovedných partnerov a zodpovedných zamestnancov audítorskej spoločnosti s auditom bánk a finančných inštitúcií,
 - e. odborné zázemie a miera odbornej podpory audítorskej spoločnosti poskytovanej materskou, partnerskou alebo inak vlastnícky prepojenou audítorskou spoločnosťou skupiny, do ktorej audítorská spoločnosť patrí,
7. Národná banka Slovenska posudzuje ako skutočnosti ovplyvňujúce možnú existenciu rizika konfliktu záujmov a iných rizík, ktoré by mohli obmedziť nezávislosť a objektivitu audítorskej spoločnosti a audítora najmä:
- a. akékoľvek priame alebo nepriame finančné alebo obchodné vzťahy a záujmy medzi audítorskou spoločnosťou a bankou, ktoré nesúvisia s poskytovaním audítorských služieb v súčasnom alebo predchádzajúcom období,
 - b. poskytovanie služieb v súvislosti s vykonávaním niektorej z činností vnútornej kontroly v banke audítorskou spoločnosťou, audítorom alebo inak vlastnícky alebo personálne prepojenou audítorskou spoločnosťou v súčasnom alebo predchádzajúcom období,
 - c. poskytovanie iných ako audítorských služieb, ktoré majú vzťah k poskytovaniu audítorských služieb pre banku audítorskou spoločnosťou, audítorom alebo inak vlastnícky alebo personálne prepojenou audítorskou spoločnosťou v súčasnom alebo predchádzajúcom období;
 - d. poskytovanie audítorských služieb audítorskou spoločnosťou alebo audítorom pre iné osoby, ktoré majú k banke osobitný vzťah v zmysle § 35 ods. 4 písm. a) až h), j) a k) a § 35 ods. 5 písm. a) až h) a j) zákona č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, toto ustanovenie sa nevzťahuje na poskytovanie audítorských služieb jednou audítorskou spoločnosťou osobám v rámci konsolidovaného celku,
 - e. poskytovanie iných ako audítorských služieb, ktoré majú vzťah k poskytovaniu audítorských služieb pre banku audítorskou spoločnosťou alebo audítorom pre iné osoby, ktoré majú k banke osobitný vzťah v zmysle § 35 ods. 4 písm. a) až h), j) a k) a § 35 ods. 5 písm. a) až h) a j) zákona č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov,
 - f. účasť zodpovedných audítorov, zodpovedných partnerov a zodpovedných zamestnancov audítorskej spoločnosti na poskytovaní služieb podľa písm. b), c), d) a e) v predchádzajúcom období a to aj v prípade, že tieto poskytovali v rámci inej audítorskej spoločnosti,
 - g. adekvátnosť odmiern za poskytovanie audítorských služieb a iných ako audítorských služieb pre banku a ich nezávislosť od výsledkov auditu alebo iných ukazovateľov banky,
 - h. skutočnosť, že sa vedúci zamestnanec banky stal zodpovedným audítorom, zodpovedným partnerom alebo zodpovedným zamestnancom audítorskej spoločnosti, ktorá je predmetom posudzovania Národnou bankou Slovenska alebo nastal opačný prípad,
 - i. skutočnosť, že ďalšie osoby okrem osôb uvedených v bode 2 písm. c), ktoré sa podieľajú na vykonávaní auditu alebo môžu ovplyvniť výsledky auditu majú k banke osobitný vzťah v zmysle § 35 ods. 4 písm. a) až h), j) a k) a § 35 ods. 5 písm. a) až h) a j) zákona č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov,
 - j. skutočnosť, že v predchádzajúcom období boli zo strany banky voči audítorskej spoločnosti alebo audítorovi vznesené výhrady v súvislosti s možnými zistenými nedostatkami pri výkone auditu,
 - k. skutočnosť, že zodpovedný audítor, zodpovedný partner alebo zodpovedný zamestnanec audítorskej spoločnosti vykonával v banke, ktorá je predmetom posudzovania Národnou bankou Slovenska v predchádzajúcom období audit po dobu 5 rokov a viac.
8. Národná banka Slovenska pri posudzovaní audítorskej spoločnosti a audítora vychádza najmä z:
- a. porovnania výsledkov dohľadok na mieste v bankách a správ audítorskej spoločnosti a audítora s ohľadom na čas a okolnosti ich vzniku,
 - b. písomných dokumentov predložených audítorskou spoločnosťou a audítorom,
 - c. prezentácií, pracovných stretnutí a diskusií s audítorskou spoločnosťou a audítorom,

- d. ďalších dokumentov, ktoré má Národná banka Slovenska k dispozícii,
 - e. iných zistení Národnej banky Slovenska.
9. V prípade, že Národná banka Slovenska v priebehu posudzovania audítorskej spoločnosti, audítora dospeje k záveru, že existujú dôvody pre odmietnutie audítorskej spoločnosti, audítora, prerokuje túto skutočnosť s predmetnou bankou a audítorskou spoločnosťou, audítorm pred oznámením rozhodnutia o odmietnutí, aby audítorská spoločnosť, audítor mali možnosť prezentovať svoje stanovisko.

Ing. Milan Horváth
vrchný riaditeľ
úseku bankového dohľadu